

Sikkerhedsdatablad

Paraffinopløsning

1. Identifikation af stoffet/det kemiske produkt og af selskabet/virksomheden

PR-nummer: Revision: 09-11-2007 / MBM	Leverandør: Gel-top a-s Storhaven 10 Mølholm 7100 Vejle Tlf.: 75821133 Fax: 75821967 E-mail: gel-top@gel-top.dk
Anvendelse: Additiv til polyesterharpiks	

2. Fareidentifikation

Brandfarlig. Farlig ved indånding. Irriterer øjnene og huden.
Yderligere information Langvarig eller gentagen påvirkning ved hudkontakt eller ved indånding af dampe kan give skader på centralnervesystemet. Produktet indeholder et styren, der mistænkes for at være reproduktionsskadelig og kræftfremkaldende. Ved sammenblanding af to komponenter skal sikkerhedsdatabladene for begge komponenter følges.

3. Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

Einacs nr.	Stoffer	Klassificering	w/w%	Note
202-851-5	Styren	R10 Xn;R20 Xi;R36/38	ca. 95	1,2
1) Stoffet er optaget på Arbejdstilsynets liste over organiske opløsningsmidler. 2) Stoffet er optaget på Arbejdstilsynets bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisiko ved arbejde med stoffet og materialer. <i>Se punkt 16 for ordlyd af R-sætninger</i>				

4. Førstehjælpsforanstaltninger

Indånding Søg frisk luft. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Indtagelse Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Hud Fjern forurenede tøj. Vask huden længe og grundigt med vand. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Øjne Hvis produktet kommer i øjnene skylles med vand (helst fra øjenskyller) til irritationen ophører. Søg læge ved fortsat irritation.
Forbrænding Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt - søg læge/sygehus, fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.
Øvrige oplysninger Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatabladet eller etiket. Symptomer: Se punkt 11.

5. Brandbekæmpelse

Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge. Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden. Brug vand eller vandtåge til nedkøling af ikke antændt lager. Hvis det kan gøres uden fare, fjernes beholdere fra det brandtruede område. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft.

6. Forholdsregler over for udslib ved uheld

Anvend de samme værnemidler som nævnt under punkt 8. Spild inddæmmes og opsamles med sand eller andet absorberende ikke brandbart materiale og overføres til egnede affaldsbeholdere. Se punkt 13 for bortskaffelse. Ethvert uheld der kan medføre risiko for, at personer udsættes for sundhedsfare ved påvirkning fra produktet, skal meddeles til det stedlige Arbejdstilsyn. Meddelelsen skal indeholde: beskrivelse af uheldet, navnet på produktet, udslippets mængde, mulig årsag til uheldet samt redegørelse for hvorledes lignende uheld kan imødegås i fremtiden.
--

7. Håndtering og opbevaring**Håndtering**

Se under punkt 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler. Rygning og brug af åben ild forbudt.

Opbevaring

Opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign. Skal opbevares på et tørt, køligt og ventileret sted. Opbevares ved temperaturer under 30 °C. Undgå fugt.

Brandfareklasse og oplag

Brandfareklasse II-1, oplagsenhed 5 liter.

8. Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler**Forholdsregler ved brug**

Arbejdet skal foregå under effektiv procesventilation (f.eks punktudsugning eller lokaludsugning). Der må ikke ryges, spises eller drikkes i arbejdslokalet, ligesom opbevaring af tobak, mad og drikkevarer ikke må finde sted. Personlige værnemidler skal opbevares adskilt fra andet tøj. Personlige værnemidler må ikke bæres under spisepauser. Der skal være adgang til rindende vand og øjenskyller. Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Arbejde med produktet er omfattet af Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med kodenumererede produkter.

Åndedrætsværn

Brug friskluftsforsynet åndedrætsværn.

Handsker og beskyttelsestøj

Brug beskyttelseshandsker af typen 4H. Der kan evt. anvendes engangshandsker af nitrilgummi, såfremt handskerne skiftes, straks efter at de er forurenet.

Øjenværn

Brug beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm.

Grænseværdier

Indholdsstoffer	Grænseværdi	Anmærkninger
Styren	25 ppm 105 mg/m ³	H, L, K

Anmærkninger

H: Betyder at stoffet kan optages gennem huden.

L: Betyder at grænseværdien er en loftsværdi som på intet tidspunkt må overskrides.

K: Betyder at stoffet er optaget på listen over stoffer der anses for at være kræftfremkaldende.

Kontrolmetoder

Overholdelse af de angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejdshygiejniske målinger.

9. Fysisk-kemiske egenskaber

Tilstandsform: Væske

Farve: Klar

Lugt: Styren

Kogepunkt: ca. 146 °C

Damptryk: 35 hPa (50 °C)

Massefylde: 0,9 g/ml

Opløselighed i vand: 0,3 g/l (°C)

Flammepunkt: 31 °C

Ekspløsningsgrænser: 1,1-8 vol%

Viskositet: 0,7 mPa.s (25 °C)

10. Stabilitet og reaktivitet

Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger. Undgå kontakt med peroxider, og oxidationsmidler. Dampene fra produktet er tungere end luft og kan spredes langs gulvet. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.

11. Toksikologiske oplysninger**Akut****Indånding**

Farlig ved indånding. Produktet afgiver dampe fra organiske opløsningsmidler, der kan give sløvhed og svimmelhed. I høje koncentrationer kan dampene give hovedpine og beruselse.

Indtagelse

Virker irriterende på slimhinderne i munden og mave/tarmkanal.

Hudkontakt

Virker irriterende på huden - kan medføre rødme. Kan optages gennem huden og give symptomer som svimmelhed og hovedpine.

Øjenkontakt

Irriterer øjnene. Giver svie og tåreflåd.

Langtidsvirkninger**Kræft**

Produktet indeholder styren, som mistænkes for at fremkalde kræft.

Risiko for skader på reproduktion

Produktet indeholder styren, som mistænkes for at være reproduktionsskadelig.

Risiko for skader på nervesystem

Langvarig eller gentagen påvirkning ved hudkontakt eller indånding af dampe kan give skader på centralnervesystemet.

12. Miljøoplysninger

Undgå udslip til kloak eller overfladevand.

13. Forhold vedrørende bortskaffelse

Spild og affald samles i lukkede og tætte beholdere, der bortskaffes via den kommunale affaldsordning for farligt affald med nedenstående specifikationer. Affaldsbeholdere skal mærkes med særlig etiket, med følgende tekst: "Indeholder stoffer, der er omfattet af dansk arbejdsmiljøregulering med hensyn til kræftisiko". Bogstaverne skal være sort på gul bund. Størrelsen på etiketten skal være 2,5 cm (h) x 5 cm (b), og den skal anbringes synligt på hver affaldsbeholder.

Kommunekemis affaldsgruppe: C Affaldsfraktion: 03.13

EAK-kode: Afhængigt af branche og anvendelse f.eks. 14 06 03 Andre opløsningsmidler og opløsningsmiddelblandinger

Absorptionsmiddel/klude forurenede med produktet:

Kommunekemis affaldsgruppe: Z Affaldsfraktion: 05.99

EAK-kode: 15 02 02 Absorptionsmidler, filtermaterialer, aftørningsklude og beskyttelsesdragter forurenede med farlige stoffer.

14. Transportoplysninger

Transporten skal finde sted efter nationale og/eller internationale regler for transport af farligt gods på vej og sø i henhold til ADR og IMDG.

ADR: UN 1993 ; BRANDFARLIG VÆSKE, N.O.S. (styren) ; 3 ; III

IMDG: UN 1993 ; FLAMMABLE LIQUID, N.O.S. (styrene) ; 3 ; III

Klassificeringskode: F1 Fareseddel ADR: 3 Farenummer: 30

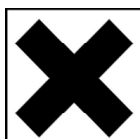
Flammepunkt: 31 °C Fareseddel IMDG: 3 IMDG EmS.: F-E, S-E

Transport efter afsnit 1.1.3.6 (den undtagne mængde/frimængde): Faktor: 1. Maksimal samlet mængde per transporterende enhed: 1000 kg.

Begrænsede mængder

ADR: Max. 5 l pr. indvendig emballage og max. 30 kg pr. kolli ved kombinationsemballage. Ved anvendelse af krympe- eller strækfolie er grænsen 5 l pr. indvendig emballage og max. 20 kg pr. kolli (indvendige emballager skal være af metal eller plast, som ikke let går i stykker eller perforeres).

IMDG: Max. 5 L pr. indvendig emballage og max. 30 kg pr. kolli ved kombinationsemballage. Ved anvendelse af krympe- eller strækfolie er grænsen 20 kg brutto pr. kolli (indvendige emballager skal være af metal eller plast, som ikke let går i stykker eller perforeres).

15. Oplysninger om regulering

Sundhedsskadelig

Farebetegnelse: Sundhedsskadelig**Faresymboler:** Xn**Indeholder**

Fedtsyre, C6-19, cobolt salt, N,N-dimethylanilin

R-sætninger

Brandfarlig. (R10)

Farlig ved indånding. (R20)

Irriterer øjnene og huden. (R36/38)

S-sætninger

Undgå indånding af dampe. (S23-D)

Undgå kontakt med huden. (S24)

Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes. (S26)

Må kun bruges på steder med god ventilation. (S51)

Anden mærkning

Ingen.

Kodenummer: 5-6 (1993)**Anvendelsesbegrænsning**

Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse.

Krav om uddannelse

Brugere skal have gennemgået den særlige uddannelse om arbejde med polyesterstøbning. Brugere skal have en særlig instruktion/vejledning med 4 ugers mellemrum indtil den særlige uddannelse er gennemført. Vejledningen skal gives af virksomhedens bedriftsundhedstjeneste eller af personer, der har gennemgået særlig uddannelse, der er godkendt af Arbejdstilsynet.

Kemikaliesikkerhedsvurdering

Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

16. Andre oplysninger**Særlige regler ved anvendelse i virksomhed**

Emballagen skal, inden produktet tages i brug i virksomheden, forsynes med mærkning med følgende tekst "Indeholder et stof, der er omfattet af dansk arbejdsmiljøregulering med hensyn til kræftfarlig". Bogstaverne skal være sort på gul bund. Størrelsen skal være 2,5 cm (h) x 5 cm (b). Etiketten skal anbringes synligt på hver enkelt emballage. Dette gælder også for affaldsbeholdere. Anmeldelse skal ske til det stedlige Arbejdstilsyn inden brug. Anmeldelsen skal indeholde oplysninger om arbejdsgange, -processer og -metoder.

Anvendte kilder

ADR 2007 udgave og IMDG 2006 udgave.

Miljøstyrelsens bekendtgørelse om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter nr. 329/2002, senest ændret ved nr. 102/2007.

Miljøstyrelsens bekendtgørelse om listen over farlige stoffer nr. 923/2005.

At-Vejledning C.0.1, 2007, Grænseværdier for stoffer og materialer.

Miljøstyrelsens bekendtgørelse om affald nr. 1634/2006.

Bekendtgørelse om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø nr. 559/2002 + Forordning 1907/2006/EF.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om unges arbejde, 239/2005.

Justitsministeriets bekendtgørelse om brandfarlige væsker, 161/1985.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om fastsættelse af kodenumre 301/1993 og 783/1993.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræftfarligheden ved arbejde med stoffer og materialer 908/2005.

Øvrige oplysninger

Dette sikkerhedsdatablad er udarbejdet på baggrund af de oplysninger, leverandøren har kunnet levere om produktet ved udarbejdelsen (f.eks. datablade og lignende).

Ordlyd af R-sætninger i punkt 3

R10 Brandfarlig.

R20 Farlig ved indånding.

R36/38 Irriterer øjnene og huden.